

Képmutatás és kett?s mérce

2025 július 09. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A jogállamiságielvek valójában Brüsszelben nem érvényesülnek.

A Néz?pont Intézet immár második alkalommal vizsgálta meg az Európai Unió intézményeiben a jogállamiság helyzetét. A 15 beazonosított konkrét ügy nem vet jó fényt Brüsszelre, amely éppen most készül a tagállamok

elleni jelentéseinek publikálására. Míg Brüsszel mások szemében keresi a szálkát, ideje felhívni a figyelmet egy méretes gerendára.

Az Európai Bizottság hatodik alkalommal mutatja be a jogállamiság elveire hivatkozva a tagállamokat szelektíven bíráló jelentését. Bár Brüsszel igyekszik hangsúlyozni az eljárás jóhiszem?ségét, valójában ezek a jelentések csupán a politikai nyomásgyakorlás eszközei. Nem véletlen, hogy a jelentés jogalapja a kezdetekt?l vitatott. Az EU intézményeinek a szerz?dések szerint nincs a tagállamokat politikai alapon ellen?rz? és szankcionáló feladata, a bizottság jogállamisági jelentése mégis hivatkozási alapjává vált számos, Magyarországnak járó uniós forrást visszatartó döntésnek.

Arra, hogy politikai eszközként használják a jogállamisági jelentéseket, az országriportokat átható kett?s mérce az egyik legegyértelm?bb bizonyíték.

A bizottság tavaly vizsgált el?ször egyes, b?vítés el?tt álló országokat – míg Albánia, Montenegró, Észak-Macedónia és Szerbia kapott hideget-meleget a bizottságtól, Ukrajna jogállamisági vizsgálatát nem tartotta fontosnak Brüsszel. Egyértelm?, hogy a háborúban álló országról készül? jelentés nem szolgálta volna a Kijev EU-s felvételét sürget? politikai célokat.

A brüsszeli jogállamisági jelentés igazi kett?s mércéje azonban nem is ezekben a példákban mutatkozik meg. A tagállamokat ostorozó jelentéseivel elvonja a figyelmet arról, hogy valójában az uniós intézményrendszer küszködik rendszerszint? kihívásokkal a jogállamiság terén. A Néz?pont Intézet immáron a második alkalommal mutatta be Brüsszelben jelentését az EU intézményeinek jogállamiság helyzetér?l, ami 15 pontban szemlélteti az uniós intézmények képmutatását.

Az Európai Unió mai vezetése túlterjeszkedik hatáskörén, kett?s mércéjével árt a jogbiztonságnak, következmények nélkül hagyja a korrupciós botrányokat és átláthatatlanul finanszírozza az NGO-k siserehadát.

A teljesség igénye nélkül elég csak néhány esetet említeni ahhoz, hogy súlyos kérdések merüljenek fel Brüsszel jogállamiságával kapcsolatban.

Európa-szerte ismert eset Ursula von der Leyen eltitkolt üzenetváltása a Pfizer vezérigazgatójával a vakcinabeszerzésekr?l, illetve a Magyarország jogállamiságát rendszeresen kritizáló volt igazságügyi biztos, Didier Reynders pénzmosó lottóbotránya. Kevésbé ismert összeférhetetlenségi ügy azonban, hogy

a volt költségvetésért és adminisztrációért felel?s biztos, Johannes Hahn mandátuma lejárta után a nála is lobbitevékenységet végz? Federation of Austrian Industries-csoportnál vállalt pozíciót. Mindezt annak ellenére, hogy mandátumuk lejárta után a biztosoknak a szerz?dések szerint „feddhetetlenül és tartózkodóan” kell(ene) eljárniuk „kinevezések vagy el?nyök elfogadásával kapcsolatban”.

Hasonló karrierutat járt be V?ra Jourová, az értékekért és az átláthatóságért felel?s volt alelnök, aki egy, a kabinetjét több alkalommal megjáró szervezetnél, a Globsecnél fogadott el pozíciót. Jutta Urpilainen, a nemzetközi partnerségekért felel?s egykori biztos mandátuma után egy olyan szervezetnél helyezkedett el, ami a mai napig részesedik abból a 4,5 millió euró támogatásból, amit éppen Urpilainen biztos felügyelete alá tartozó f?igazgatóság juttatott a szervezetnek. Fel kell tennünk a kérdést:

helyes-e, hogy egyenes az átjárás a politikai nyomásgyakorlásban jártas NGO-világ és az EU vezet? pozíciói között?

Brüsszel uniós közpénzb?l kitömött, politikai célokra idomított propagandahálózatának egy jeles megtestesít?jér?l, a European Movement Internationalról (EMI) is érdemes említést tenni. Ez egy büszkén föderalista szervezet, amely küzd az Európai Parlamentben a nemzetek feletti „európai alkotmányért”, s a több millió euróból gazdálkodó szervezet költségvetésének 90 százaléka EU-s támogatásokból származik.

A 2024-es EP-választások során az EMI kommunikációs partnere volt az uniónak, és a bizottságtól támogatást kapott, hogy interjúbeszélgetéseket szervezzen a választásokon való részvétel ösztönzése szándékával. Az uniós támogatásból megszervezett beszélgetésekre a szervezet azonban csak zöld-, szocialista, liberális és néppárti képvisel?ket tartott fontosnak meghívni – a jobboldali néz?pontot nem jelenítette meg az EU által finanszírozott kampánytevékenysége során. Ez különösen annak a ténynek a fényében kifogásolható, hogy

2023 óta a szóban forgó European Movement International elnöke Guy Verhofstadt, az európai liberálisok egykori frakcióvezet?je, aki 15 éven át volt EP-képvisel?. Tehát a European Movement International úgy szervezett a bizottság támogatásával EP-választásokkal kapcsolatos eseményeket, hogy vezet?je egy aktív politikus volt,

akinek a pártja szintén megmérette magát a választásokon. Ezek után költ?i a kérdés: nem tekinthet?k-e az Európai Bizottság efféle pénzosztásai az EU központosítását propagáló, bújtatott kampányfinanszírozásnak?

Nemcsak hogy saját, egyirányú politikai céljaikra juttatják az uniós közpénzeket, de még annak az elvi lehet?sége is fennáll, hogy a számukra nem tetsz? európai politikai pártok létér?l is a pártatlanság mindössze látszatával rendelkez? testületek dönthessenek. Ismert ez a helyzet a baloldali nagykoalíciók által kormányzott tagállamokban, mint például a betiltás árnyékában él? németországi AfD esetében, vagy a választási részvételt?l eltiltott francia Marine Le Pen ügye kapcsán. Hírekb?l kevésbé ismert, hogy

az Európai Unióban is létezik egy mechanizmus, mely alapján betilthatók az európai politikai pártok az EU értékeinek megsértésére való hivatkozással. Ezen vizsgálat során ki kell kérni egy hat személyb?l álló, úgynevezett független kiemelked? személyekb?l álló bizottság véleményét, melynek tagja például Anna Paczesniak, az európai szocialistákhoz (S&D) köthet? alapítvány tudományos tanácsának tagja.

Amennyiben elindulna egy ilyen eljárás, az EP egyik baloldali pártja alapítványának a tagja részt vehetne egy olyan döntésben, ami akár egy jobboldali párt betiltását is eredményezhetné. Anna Paczesniak többször nyilatkozott arról, hogy mind a Fidesz, mind a lengyel PiS sérti az EU értékeit. Feltehetjük a kérdést:

mennyire feleltethet? meg a jogállamiság elveinek, hogy egy politikai párt létezésér?l annak politikai ellenfelei dönthetnek?

A „függetlenség” és „pártatlanság” jogállami elvei kapcsán el?ször talán a bíróságok, így az EU esetében az Európai Unió Bírósága (EUB) juthat eszünkbe. Az EUB aktivista m?ködésében azonban éppen ezek az értékek kérd?jelez?dnek meg. Alelnökének 2024 októberében azt a német származású Thomas von Danwitzet választották meg, aki egy er?sen politikai irányultságú elemz?intézet, az Institute für Europäische Politik kuratóriumának tagja. Az említett szervezet például a Nyílt Társadalom finanszírozásával megrendezett eseménysorozaton a „demokrácia és a jogállamiság magyarországi lebontásának következményeivel kapcsolatban” kívánt nagyobb tudatosságot ébreszteni a német társadalomban. Adott a kérdés:

összeférhet-e a bírói tisztség és egy politikai szervezetben viselt pozíció párhuzamos gyakorlása, vagy ez sérti a bírói függetlenség elvét?

Valójában nem kell megválaszolni a fenti költ?i kérdéseket, elég belegondolni abba, hogy milyen európai visszhangja lett volna a felsorolt ügyeknek, ha azoknak csak egy része Magyarországon történne meg.

Zemplényi Lili Naómi

A szerz? a Néz?pont Intézet elemz?je

www.magyarnemzet.hu

Ajánló